

PROVA PER A L'OBTENCIÓ DEL TÍTOL DE GRADUAT EN EDUCACIÓ SECUNDÀRIA
PRUEBA PARA LA OBTENCIÓN DEL TÍTULO DE GRADUADO EN EDUCACIÓN SECUNDARIA

Convocatòria de gener de 2022
Convocatoria de enero de 2022

1r cognom <i>1.º apellido</i>			
2n cognom <i>2.º apellido</i>			
Nom <i>Nombre</i>			
Edat <i>Edad</i>	Data de naixement <i>Fecha de nacimiento</i>		
Localitat <i>Localidad</i>	Província <i>Provincia</i>		
Lloc on es realitza la prova <i>Lugar donde se realiza la prueba</i>			
Data <i>Fecha</i>	21 de gener de 2022 <i>21 de enero de 2022</i>		

TERCERA PART

Mòduls de l'àmbit de Comunicació
Módulos del ámbito de Comunicación
Versió única / Versión única

		PUNTUACIÓ
• Valencià / <i>Valenciano</i>		

COMENTARIS

<p align="center">CRITERIS GENERALS DE QUALIFICACIÓ</p> <p>La puntuació a atorgar a cada pregunta apareix indicada entre parèntesis al final de cada ítem. A més, el professorat corrector ha d'aplicar un descompte, fins a 2 punts menys, sobre la nota final resultant, tenint en compte l'ús de la llengua en qüestions relacionades amb l'adequació, la coherència i la correcció ortogràfica.</p>	<p align="center">CRITERIOS GENERALES DE CALIFICACIÓN</p> <p>La puntuación otorgada a cada pregunta aparece indicada entre paréntesis al final de cada ítem. Además, el profesorado corrector aplicará un descuento, hasta 2 puntos menos, sobre la nota final resultante, teniendo en cuenta el uso de la lengua en cuestiones relacionadas con la adecuación, la coherencia y la corrección ortográfica.</p>
--	---

VALENCIÀ

Llegeix atentament el text 1 que hi ha a continuació. Després hauràs de resoldre algunes qüestions relacionades amb el contingut:

L'evolució de la mort

Evolutivament parlant, l'espècie humana actual és relativament jove. La longevitat màxima de la nostra espècie no sembla haver variat massa en les últimes desenes de milers d'anys. En les poblacions humanes sempre hi ha hagut un nombre limitat de vells, persones d'edat avançada que, com que havien acumulat moltes experiències, es consideraven els més savis.

Tot i que la longevitat màxima no ha canviat substancialment, el que sí que ha canviat de forma espectacular és la vida mitjana dels humans. Hem triplicat l'esperança de vida des del paleolític, uns 25-30 anys, fins a l'època actual, 82-83 anys de mitjana a Espanya. S'han produït almenys dos salts significatius d'increment en l'esperança de vida: un en el canvi del paleolític al neolític (en què es va assegurar alimentació de forma més o menys continuada per a tots els membres de la comunitat), i l'altre durant el segle XX, amb els avanços higiènics i mèdics (incloent-hi els antibiòtics i la capacitat de potabilitzar l'aigua).

Hi ha hagut una evolució en les causes de la mort: durant el paleolític, quan els grups humans eren petits i mòbils, les causes eren traumatismes, accidents i infecció de ferides; en canvi, al neolític, quan les comunitats humanes es van concentrar en poblacions, les causes de mort eren sobretot les infeccions, des de virus respiratoris i gastrointestinals, bacteris (tifus, còlera, tuberculosi...), fins a altres paràsits, com la malària o la triquinosi; i també, deficiències alimentàries o de vitamines. [...]

Durant el segle XX, hem quasi duplicat l'esperança de vida, d'uns 45 anys a 80 i escaig i, per això, hem hagut d'enfrontar-nos a les malalties de la vellesa, els problemes cardiovasculars i metabòlics, les malalties neurodegeneratives i de demència senil i, també, el càncer. No ens morim ara igual que fa un segle. Una estadística sobre la causa de mort més freqüent a Anglaterra i Gal·les mostra que, el 1915, els homes d'entre 1 i 75 anys morien principalment d'infeccions, mentre que el 2015 van morir sobretot de càncer, de traumatismes i accidents, i també de problemes cardiovasculars. Pel que fa les dones, el 1915 morien d'infeccions o de problemes cardiovasculars, mentre que el 2015 morien de càncer i, en una petita franja durant la joventut, d'accidents. [...]

Gemma Marfany,

Vilaweb 2020 (adaptació)

1. Respon les preguntes següents sobre el text 1 sense fer-ne una reproducció literal. (1,25 punts)

a) Quin és el tema tractat al text?

b) Quin és el primer moment històric en el qual s'incrementa de manera significativa l'esperança de vida dels humans?

c) Segons el text, quins factors fan possible una major esperança de vida en aquest primer període?

d) Quin és l'altre moment significatiu pel que fa a l'increment en l'esperança de vida?

e) Explica, d'acord amb el que diu el text, els principals canvis que hi ha hagut al llarg del temps respecte a les causes de la mort.

2. Busca al text 1 la paraula que correspon a cada definició. (0,75 punts)

	Alteració de l'estat sa del cos o d'algun òrgan que pertorba o interromp la salut. (Al text en plural).
	Dels vells o de la vellesa, o que hi té relació.
	Procés de canvi pel qual es passa d'un estat de coses a un altre d'una forma gradual.

3. Resumeix el text 1, tenint en compte que no pots copiar-ne literalment fragments. (1 punt)

4. Encercla la resposta correcta. (2 punts)

a) La paraula «evolutivament» és...	pronom	adjectiu	adverbi
b) En la paraula «incloent-hi», «hi» és...	conjunció	pronom	verb
c) El femení plural de «mèdic», és...	mèdiques	mèdicas	mediques
d) La separació síl·làbica de «higiènics» és...	hi- giè-nics	hi-gi-è-nics	higi-è-nics
e) El plural de «franja»	frantges	franjes	franges
f) La paraula «malaltia» és...	aguda	plana	esdrúixola
g) La paraula «gastrointestinals» és...	composta	prefixada	primitiva
h) El verb «morien» està en...	condicional	passat	present
i) Completa els buits de l'oració: «Vicent menja _____ amb _____ i naps.	arros//fesols	arròs//fesols	arròs// fessols
j) El plural del sintagma «l'esperança de vida» és...	les esperançes de vida	les esperances de vides	les esperances de vida

5. Respon aquestes qüestions: (1 punt)

a) Busca al text un sinònim del substantiu «augment» i escriu-lo a continuació.

b) Extrau del text una forma verbal en passat perifràstic i escriu-la a continuació.

c) Extrau del text tres preposicions i escriu-les a continuació.

d) Identifica al text 1 una contracció (preposició+article) i reescriu la frase on es troba tot encerclant-hi la contracció.

6. Tria una de les dues opcions i redacta un text d'almenys 70 paraules. (2 punts)

A. Tens un blog en el qual escrius sobre temes que et resulten interessants. Escriu una entrada en la qual defenses la investigació per tal de previndre malalties degeneratives o altres que tenen major incidència sobre els vells.

B. Tens un amic o una amiga que últimament es preocupa en excés per les malalties que pot patir. Escriu-li un correu electrònic en el qual li has de transmetre tranquil·litat.

**7. Fes una lectura atenta del text 2 i contesta després les qüestions plantejades.
(2 punts)**

TEXT

Els metges de poble eren persones ocioses que despatxaven malalties rutinàries. A desgrat d'això gaudien d'un èxit espectacular per raó, possiblement, de la saviesa que els atribuïa una clientela d'escassa exigència.

Era don Eulogio un individu alt i fornit; amb la barba acotada i la boca contreta cap avall, posseïa una mirada insensata que reafirmava un posat imperiós. De tracte planer, diagnosticava amb explicacions singulars, i sovint, mentre observava els pacients, taral·lejava pasdobles en veu baixa, ara entonant la lletra o bé imitant el so d'un instrument. Als pobles valencians hi ha hagut de sempre una gran afició a la música; don Eulogio n'era un fan empedreït, com gairebé tots els habitants. Tenia prestigi reconegut en la comarca; per l'experiència i, sobretot, perquè a la consulta —àmplia, lluminosa, neta— disposava d'un aparell de rajos X, vell i oxidat, que treia unes radiografies tan fosques que no hi havia manera que en traguera res més que no fora l'habitual «deixa de fumar i beure», tot i l'actitud rabiosament abstèmia del presumpte malalt.

Així que entràrem a la consulta, trobàrem don Eulogio netejant uns estris amb alcohol.

—Bon dia, don Eulogio.

—Bon dia. ¿Què hi ha, Eugènia?

Ferran Torrent: *Gràcies per la propina* editorial Columna

7.1. A quin gènere literari pertany el fragment? Raona la resposta tot prenent com a referència exemples extrets del text.

7.2. Explica el tipus de narrador que hi ha al text 2. Raona la teua resposta. Trau exemples del text.

	PUNTUACIÓ DE VALENCIÀ
--	-----------------------